

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April – 2023 (New Course)

SANSKRIT P3: HITOPADESH-MITRALABH (ELE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- प्रश्न. १ (अ) नीचेनामांथी कोष्ठ पश्चात् द्वे गद्यपंक्तौ भाषांतर करो (०८)
- Q-1 (A) translate following paragraph (any two). (08)
- (१) अस्ति मगधदेशे चम्पकवती नामारण्यानी तस्यां चिरान्महता स्नेहेनमृगकाको निवसतः। स च मृगः स्वेच्छया भ्राम्यन् हृष्टपुष्टाङ्गः केनचिशृगालेनावलोकितः तं दृष्ट्वा शृगालोऽचिन्तयत् आः कथमेतन्मांसं सुललितं भक्षयामि । भवतु । विश्वासं तावदुत्पादयामि इत्यालोच्योपसृत्याब्रवीत्-मित्र कुशल ते। मृगेणोक्तम् कस्त्वम् । स ब्रूते क्षुद्रबुद्धिनामा जम्बुकोऽहम्। अत्रारण्ये बन्धुहीनो मृतवन्निवसामि । इदानीं त्वां मित्रमासाथ पुनः सबन्धुजीवलोकं प्रविष्टोऽस्मि । अधुना तवानुचरेण मया सर्वथा भवितव्यम्।
- (२) गृध्रोऽवदत्- मार्जारो हि मांसरुचिः पक्षिशावकाश्चात्र निवसन्ति। तेनाहमेवं ब्रवीमि । तच्छ्रुत्वा मार्जारो भूमिं स्पृष्ट्वा कणं स्पृशति । ब्रूते च मया धर्मशास्त्रं श्रुत्वा वीतरागेणेदं दुष्करं व्रतं चान्द्रायणमध्यवसितम्। परस्परं विवदमानानामपि धर्मशास्त्राणाम् अहिंसा परमो धर्मः' इत्यत्रैकमत्यम् । यतः
- सर्वहिंसानिवृत्ता ये नराः सर्वसहाश्रु ये ।
सर्वस्याश्रयभूताश्च ते नराः स्वर्गगामिनः ॥
- (३) अस्ति कान्यकुब्जविषये वीरसेनो नाम राजा । तेन वीरपुरनाम्नि नगरे तुङ्गबलो नाम राजपुत्रो भोगपतिः कृतः । स च महाधनस्तरुण एकदा स्वनगरे भ्राम्यन्ननतिप्रौढयौवनां लावण्यवतीं नाम वणिक्पुत्रं वधूमा लोकयामास। ततः स्वहर्म्यं गत्वा स्मराकुलमतिस्तस्याः कृते दूतीं प्रेषितवान् ।
- प्रश्न. १ (ब) नीचेनामांथी कोष्ठपश्चात् द्वे संदर्भ सहितं समजावो (०६)
- Q-1 (b) explain with reference to the context (०६)
- १) उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।
- २) सोद्योगं नरमायान्ति विवशाः सर्वसंपदः ।
- ३) ज्ञानं भारः क्रियां विना ।
- ४) अहो निर्धनता सर्वापदामास्पदम् ।
- प्रश्न. २ प्राचीनकथानां उद्भवः अने विकास पर समीक्षात्मक नोध वणो. (१४)
- Q-2 Write a critical note on the origin and development of the fable literature. (14)
- OR/अथवा
- प्रश्न. २ हितोपदेशना ग्रंथकारानो परिचय आपो. (१४)
- Q-2 Give a introduction of hitopadesh authors. (14)
- प्रश्न. ३ कर्पूरतिलक कथानी ब्योध निरूपो. (१४)
- Q-3 The concept of the story of the कर्पूरतिलकहस्ति । (14)
- OR/अथवा

- પ્રશ્ન. ૩ વાઘ અને લોભી મુસાફરની કથાનો બોધ તમારા શબ્દોમાં લખો.
Q-3 The concept of the story of વ્યાઘ્રપથિકયોઃ।
પ્રશ્ન. ૪ પંડિત નારાયણ ભટ્ટની શૈલીની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો (૧૪)
Q-4 Detail discuss of the style the pandit Narayan Bhatt (14)
OR/અથવા
પ્રશ્ન. ૪ ચંદનદાસ વણિકસ્ય કથા ।"- ચર્ચા.
Q-4 ચંદનદાસ વણિકસ્ય કથા ।" - discuss
પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંક નોંધ લખો (૧૪)
Q-5 Write short note on any two of the following (14)
૧) સંહતિઃ કાર્યસાધિકા।
૨) ધન પ્રશંસા ।
૩) સુપુત્રઃ એવં કુપુત્રઃ ।
૪) હિતોપદેશ શીર્ષકઃ।
૫) ચિત્રગ્રીવ કપોતયોઃ કથા।
